

دروه هفتم تقیینیه

مذاکرات مجلس

جلسه

۴۸

شماره

۴۸

تاریخ تأسیس آذر

۱۳۰۵

جلسه یکشنبه

اردیبهشت ماه ۱۳۰۸

متوجه ۹ ذی حجه

۱۳۴۷

مندرجات

فقط شامل مذاکرات مشروح جلسات مجلس شورای ملی
 خواهد بود

پس از ختم هر جلسه کلیه مذاکرات در یک شماره منتشر میشود
 مطبوعه مجلس

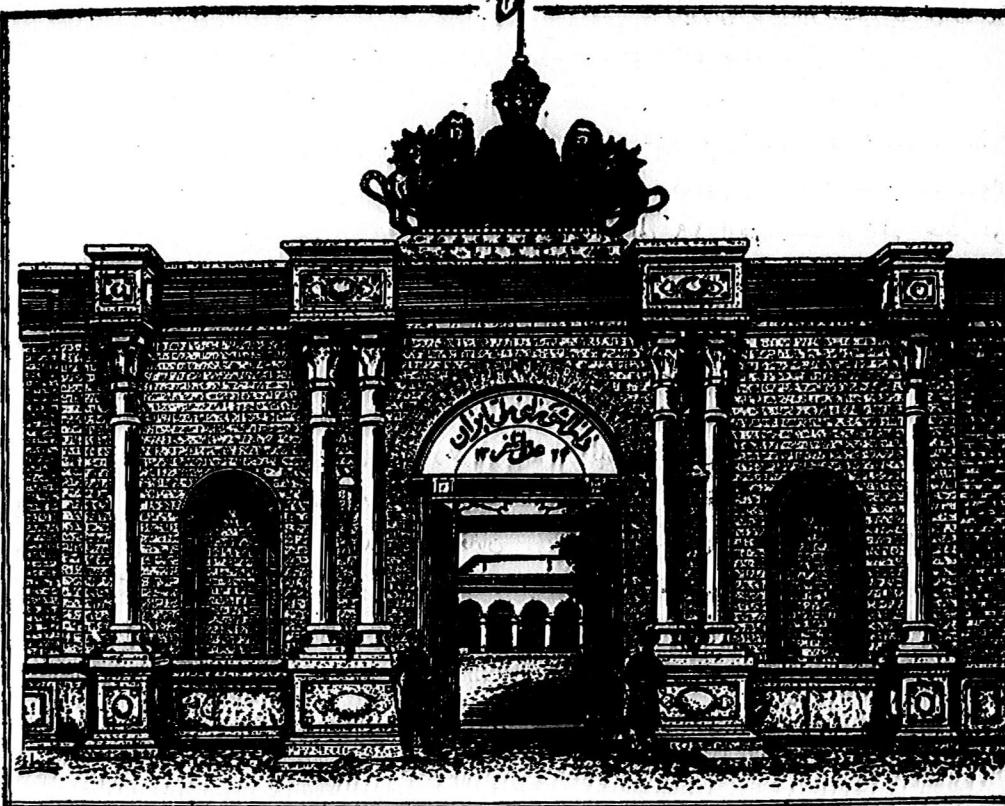
قیمة اشتراک

داخله ایران سالانه ده تومان
خارجه دوازده تومان

قیمة تک شماره

یک قران

فهرست مندار جات

مذاکرات مجلس دوره هفتم تقیینیه

صوت مشروح مجلس بوم پکشنه ۲۹ اردیبهشت ماه ۱۳۰۸ مطابق ۹ ذیحجه ۱۳۴۷

جلسه ۴۸

غایین با اجازه

آقایان: حیدری - نوئخت - دبیا - دشی - شریعتزاده
عمادی - آشتیانی - آصف - حاج میرزا حیدر الله امین
هراز - حبیبی - لرستانی - آقایان - میرزا محمد رضا شیرازی

(مجلس بکساعت و ربع قبل از ظهر برپاست
آقای دادگر تشکیل گردید.)

(صورت مجلس بوم پنجمشنبه ۲۶ اردیبهشت
را آقای مؤبد احمدی قرائت نمودند)

عنوان

عنوان	الى صفحه	از صفحه
تصویب مرخصی آقای محمد تقی خان اسد	۷۵۸	۷۵۸
تقدیم پنج فقره لاجه قانونی از طرف آقای وزیر عدیله برای ارجاع به کمیسیون عدیله مذاکرات در کلیات خبر کمیسیون نجوبت نظر در نظامنامه داخلی و عدم تصویب ورود	۷۶۲	۷۶۹
در شور مواد	۷۶۲	۷۶۹
تقدیم لاجه راجع به تقسیم عوائد قانونی شهرها به بلدیه ها از طرف آقای وزیر داخله	۷۶۲	۷۶۲
تعیین دوازده نفر محکم فرعه بجهت شرفیابی حضور اعلیحضرت همایوی در روز عیداضحی	۷۶۴	۷۶۴
تقدیم لاجه راجع بمناقصای اعتبار برای ساختمانهای بلد به از طرف آقای وزیر داخله	۷۶۴	۷۶۴

بیست بات اصلش از نقطه نظر وضع قوانین است اگر قوانین بات وقت در عمل چهار اشکالی بشود مجلس باشد که آن قانون را عرض کند و اگر بهنواهیم نظامنامه را داشته باشیم باین زنگی دو شوری نیتوانیم نظامنامه را از مجلس بگذرانیم زیرا حالا بات قدری فراغت داریم پس فردا دولت است کارهایش مذاکم میشود میتوارد به مجلس و احتیاجات دولتی و عملکری الزام میکند که ما از کارهای دیگر صرف نظر کنیم و بایهای بود داریم بنابراین بنده عقیده دارم که این نظامنامه را اگر آقایان موافقت بگیرند و رأی بدند بات شوری باشد که ما بتوانیم دارای نظامنامه بشویم که در آنیه خیلی از کارهای مارا آسرع کند اما در قسمت مواد نظامنامه عرض کردم باد داشت هایم نظرم نیست ولی بططوری که مختصررا نظرم است این است بیک از آن مسئله ای که خوب دقت نشده است در نظامنامه مسئله کیسیون عربی است آقایان تصدیق میفرمایند که بعیده بنده بیک از ارکان مهمه مجلس شورای ملکیتی عربی است کیسیون عربی اگر بعنای خودش واقعاً عمل کند و اجرا شود باین معنی که هفته بات مرتبه آقایان وزراء را مجبور کنند در کیسیون عربی پیش بیند به بینند عربی و مستدیات مردم در حدود حق و عدالت چیزی برond اجرا و انجام کنند آنوقت بات قسمت از کارهای عملکری اجرا میشود و اینطور مثل بازان و سبیل عربی نمیارد نه اینکه بات کیسیون واسطه باشد که یکنفر نظم کنند عین آن نظم را بفرستند به وزارتخارجه جواب وزارتخارجه را هم بفرستند برای آن شخص پس اگر اینطور باشد خود مظلوم مستقیماً بوزارتخارجه مراجعت میکند و این بطور کار از بین میرود این عقیده بنده است که باید درین تدقیق کرد و بات اندازه دولت را مسئول و مکلف قرار داد که باظهارات کیسیون عربی واقعاً وقوع و اهمیت بگذارند و بظاهرات مردم رسیدگی کنند این کیسیون فعلی بات واسطه برای مظلومین بیشتر نیست پس اگر ما بتوانیم کیسیون عربی را بعنای حقیقی خودش درین نظامنامه بیش بینی کنیم

2459
7129
TMAQS,
5555, 48-90

(اظهار شد - بله) رئیس - رأیوراق از کمیسیون هزاریش و مرخم دارد ^۴ رئیس - رأیوراق از کمیسیون هزاریش و مرخم دارد ^۴ وسیده است قرائت مپشود (شرح ذیل خوانده شد) بگنم و مبرود بکمیسیون و بکی از آن لواح بuder اپورتش علیه خبرم آقای محمد تقیخان اسدی بواسطه این راه خواهد شد که در مجلس مطرح شود خدمات مهمه در بهبهان وصفحات جنوب توانسته اند رئیس - آقای وزیر داخله فرمابشی دارد ^۴ ۱۴ آبان الی ۱۹ اردی بهشت در مجلس حاضر شوند وزیر داخله - به بعد عرض میکنم تقاضای سرخی عوداد کیسیون بعد از تحقیق اینکه خدماء رئیس - خبر کیسیون تجدید اظر در نظامنامه داخلی این مدت معزی البه بدون حقوق بوده و دیناری در راه مطرح است مذاکره در کلیانت آقای رویی خالقید ^۴ نکرده اند این تقاضا را قبول و اینک خبر آن رویی - بل اینه خیلی متأسفم که باد داشت هایی را که چندی قبل در موقع کلیات نهیه کرده بودم همراهی تقديم میدارد.

رئیس - آقای صراف عراقی - موافق رئیس - آقای زوار زوار - موافق رئیس - آقای اورنک اورنک - موافق رئیس - آقای فیروز آبادی فیروز آبادی - بنده میخواستم عرض کنم در صورت جلسه راجم بعرضی که بنده کرده بودم طوری نوشته شده بود که موه این بود که شاید بنده از تمام آقایان دکترها دلتنگی دارم و تنقید کرده ام و حال آنکه بنده از تمام آنها دلتنگی ندارم برای اینکه بعضی اشخاص صحیح العمل و با انصاف هم درین آنها هست بنده حقیقت از آن اشخاصی که بنداشان بودن آنها خودشان بیک کیسیونی کنند و امیدوار هستم آنها خودشان را هم مثل خودشان کنند و بیک کاری کنند که دیگران را هم مثل خودشان باید انتقامی و طوری نباشد که اگر مرضی پول ندادند باید انتقامی نکنند نکنند نا اینکه او بمرید بنا بر این نکته وا که بنده بوده ماهی پانصد توان بوده ولی از آن صرف نظر کرد کاملاً با وضعیات امروز متناسب باشد . اما بات عرض و بهین سیصد توان قناعت کرده اند از این جهت مو اوقات خودمان را صرف کنیم در این کار و تحقیقه بگیرم شدم و الا اگر غیر از این بود بنده مختلف بودم رئیس - آقای عراقی بفرمائید ولی ایشان خاله بیکی صاحب نظامنامه شویم این نظامنامه تقریباً صد و هشتاد ماده دارد اگر بنا بشود که دو شوری باشد افلا نکرددند .

伊拉克ی - بنده خیلی متشرکم که آقا مخالف نفرموده بکمال وقت لازم دارد که این نظامنامه نیام شود و خود ایشان هم تصدیق کردد که آنچه مشغول خدم اما اکر بات شوری باشد ما بتوانیم در ظرف سه چهار بوده اند و حقوق هم نمیگرفته الد که گفته شود دو خنمه صاحب نظامنامه بشویم و با بودن مجلس شورای ملی میگرفتند خیر ایشان حقوق هم نمیگرفتند من نمیدانم این چه قوه راسخی گرفته است که بعضی رئیس - موافقین با مدلول راپورت قیام فرمایند بیک دیگر را هم که ما احتیاج نداریم دو شوری میکنیم بجهت اینکه اصل مشروطیت که میگویند نهطلیل بردار (اغلب قیام عوداد)

(کفتند خیر)

رئیس - صورت مجلس تصویب شد . بعضی از نمایندگان - دستور نظری نیست ؟ دیگر - وارد دستور شویم ؟

د بک راه عملی پیدا کنیم که حقیقته بعرايش مردم از روی قانون رسیدگی کنند بک قدم وهمی بطرف اصلاح ورقی برداشته اینم. عرض دوم بنده راجح بقسمت اداری مجلس است مجلس شورای ملی مرکب است از دو قسمت تقاضیه و مباشرت حالا با بسی الملاحده اینظور باشد. این اجراء که نداده که الملاحده داداره قائم شویم و دو پرسنل و دو کابینه و دو ضبط و رای هر بک خرج اداری کزافی بکنیم. بنده عقیده ام این است که این دو را باید پکی کرد بک پرسنل داشته باشد بک کابینه مرابع داشته باشد بک ضبط صائب داشته باشد و این فکرکی که بک اداره نام مباشرت و بک اداره نام تقاضیه این حاکی از روح سابق ماست که همان حیدر نعمق است در صورتیکه وحدت اداری اینظور اقتضا میکند که ما این دو اداره را بک اداره کنیم ضبطش را یکجا نمکزد هم لوشتجات کابینه اش را بک چا نمکز بدھیم و این مسئله اداره مباشرت و تقاضیه را از ظاهر ادارش منفع کنیم ولی در خارج بک ترقیات و نقشیهای هست اورا بنده منکر نیستم ولی دو کابینه باشد و دو پرسنل باشد و دو ضبط باشد بنده کاملان خالق و میکویم بک اداره کوچکی مثل مجلس شورای ملی این همه عرض و طول و تفصیل نمیخواهد هر چه ماباین کار صورت وحدتی بدھیم بهتر نتیجه میکریم و خرچان هم کنتر میشود. عرض دیگر بنده راجح بحقوق آقایان نایابندکان است در این نظامنامه قید میکند که وقی بک نایابندم اعتبار نامه او از طرف مجلس رأی داده شد آن نایابنده مدتی را که حقیقته این است نصف یا نام حقوق خود را بکرید بنده با این دو اصل مخالفم و عقیده دارم نایابندم نایابندم این تکذیشه است نصف حقوقش را باید بکرید و اگر رد شد نام حقوقش داده شود چون کرایه داده است و زحمت کشیده است و در این شهر خرج داشته است بدهند بالفرض هم تصوبب اعتبار نامه او طول بکشند صفت حقوقش را گرفته است چون اورا بلا تکلیف گذارد اند و اگر وکیل نبود ممکن بود بروند محارت

مذاکرات مجلس

— ٤ —

صفحه ٧٦٩

دوره هفتم تقاضیه

صفحه ٢٦١

مذاکرات مجلس

آن کرده باشند و خود پیشنهاد کنند بک نایابند از آقایان نایابندگان قبل این کار را کرده باشند و فعلاً رای اینکار موافق فوت شده. آقای احتمام زاده احتمام زاده - برای اینکه وقت مجلس شورای ملی زیاد تغییر اشده باشد (چون اغلب فرمایشانی که آقایان اینکار در جلسات قبل و چه در این جلسه فرمودند راجع به کلیات ابود بلکه راجع به مواد بود) بنده دفاعش را موکل میکنم بعویتی که مواد مطرح شود و در آنوقت که مواد بک عرض میکنم و حالا عقیده آقایان را چلب میکنم آقایان را عرض میکنم و حالا عقیده آقایان را نایابندگان را مطالعات کافیه بشود نظریه این در موقع شور نایی که مطالعات کافیه بشود نظریه آقایان البته درشور اول معلوم خواهد شد و پیشنهاد این که داده میشود کاملاً نظر مجلس و آقایان را معلوم میکند و برای شور نایی ما طوری لایحه را تغییر میکنیم که هم نظریات اکثریت آقایان نایابندگان نایابند شده باشد و هم کنتر مذاکره بعمل آمد باشد.

شاید به این رسیله ما موفق شویم که نظامنامه مجلس شورای ملی که چه در دوره های قبل و چه در این دوره لزوم تغییر پیش احسان شده است اصلاح کنیم اما موضوع بک شوری و دو شوری بودن را مقام محترم ریاست فرمودند و توضیح دادند که چون مجلس شورای ملی قبل این بک رائی نداده حلا دیگر راهی بمنظور نمیرسد و اگر راهی بمنظور میرسید خود بنده هم موافق بودم که بک شوری باشد نا زرد نر کار نایابند بخدمتشان ادامه بدهند. این است که مرضه و ان طرح قانونی پیشنهاد بدهند و آزا اصلاح کنند. را بنده اطرز سابق بجز میدانم حق بک اصل دیگری را ذهن این است که اگر بک شوری شود ممکن است قائل و آن اینست که سابق آن کسانیکه ارباب همت بودند دارای نظامنامه بشویم و الا با دو شوری بودن نام حقوقشان را بکتابخانه با جای دیگر شخصی میدهند و مجلس حاضر کافی نموده بود برای اینکه این نظامنامه وفق فلان آقای متعین دالست که بک مرضی داردد بزد و تغییر پیدا کند.

سال این استفاده را میکند و این حق بکتابخانه هم نمیر دلیس - سایر قضایا را البته آقای محترم و آقایان دیگر لذا این را هم مخالفم. بک دیگر از عراض بنده این بک میدهند ولی مسئله این بک شوری بودن چون راجع است که مدت اعزام بدوسیه و اعتبار نامه نایابندگان نظامنامه است و بنده که میباشد هست عرض میکنم را در این نظامنامه بیست روز قرار داده اند بنده بیشتر بک مرضی میتواند بود برای اینکه مطابق ماده ۴۷ نهایا وقی بک لایحه روز موعده را کم میدانم ملاحته کنند از اقصی شوری میتواند بک شوری بشود که تقاضای فوریت در

میفرمائید برای شرفبایی حضورهای این استقرار بعمل آید
(اقتزاع بعمل آمد و نتیجه اینطور حاصل شد)

آقایان : اعتبار - لرستانی (اظهار شد نیستند) آقا

شیخ علی مدرس (اظهار شد نیستند) دشق - شربعت

زاده (ملک آرایی - ایشان عضو هیئت رئیسه هستند)

نیمورنیاش - بوشهری - دکتر سنگ - آقا سید کاظم زیدی

عجیب فرهمند - میرزا حسن خان وفرق - فرهی - بنکدار

افخمی - حاج سید محمد (مُؤبد احمدی - (شربفتدارند

در مخصوص هستند) عدل - حاج آقا حسین رهبری

رئیس - جلسه آنیه روز پنج شنبه . . .

وزیر داخله - لابجه است که برای قرضه که برای

ساختمنهای بلده ها که شروع کرده اند به بعضی کارها

و بواسطه نداین انتبار کارهای شان ناقص مانده تقديم

می کنم .

دوچی و اورونک - صحیح است

وزیر داخله - این بلکه فرضه است که برای تکمیل

ساختمنهای خواهیم . انتباری است که از مجلس تقاضا

شده است

جمعی از نایندگان - بسیار خوب

رئیس - جلسه آنیه پنج شنبه دوم خرداد و برای

مذاکره هم متعدد هستیم از کمیسیونها خبر هائی برسد

(مجلس بلکه ربع قبل از ظهر ختم شد)

جمعی از نایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - رأی میکنیم بگایت مذاکرات آقایان موافقین

نظامنامه را تغییر میدهیم و هر ماده از نظامنامه خ

ایام فرمایند .

(اکثر قیام نودند)

رئیس - تصویب شد . آقای وزیر داخله .

وزیر داخله - آقایان نایندگان محترم مسبوقند که

طبق قانون بیستم خرداد وزارت داخله مکلف بود که

پیاوید و اصلاح کنید نه اینکه تمام نظامنامه را تغییرات بلده هارا در ۱۳۰۸ میان کند و بتناسب

به دهید و چندتاره مجال خودش بگذارد . آقا میکنیم این ده پانزده ماده که مطمع نظرناین است اصل

تغییرات این بیانات آفای در اینجا فرمودید در آن شده تقدیم میکنم

شیردم بیدم بیشتر از پانزده ماده نبود که با آن خلاف بر

اورنگ - همه مشکرند

خوب اگر در تمام این نظامنامه ده پانزده ماده قابل بحث :

رئیس - رأی میکنیم بورود در شور مواد آقایان

باشد این موجب نیشود که صد و دوازده ماده را واقعیت قیام فرمایند

(عده قیام نودند)

رئیس - آقایان تأمل بفرمائید چون این رأی مهم

و لغو کنیم ما باید در هین مواد مذکور شده است دوستیه رأی میکنیم

و کثر حسنخان - رد شد

رئیس - آقایان موافقین باشور در مواد قیام فرمایند

(عده قلیل قیام نودند)

رئیس - لابجه رد شد

دکتر حسنخان - خلاص

رئیس - چیز دیگری در دستور نداریم اگر اجازه

را که آقای روحی فرمودند بنده هم همان مقطع را

و از راه مخالفت امتدال و میکنم آقا میفرمائند مادر

نظامنامه را تغییر میدهیم و هر ماده از نظامنامه خ

که وفید است مجال خود باقی میگذاریم این درست ام

ولی بنده عرض میکنم نظامنامه فعلی را ما باید بر

دیگر - تصویب شد . آقای وزیر داخله .

فعلی آن که قابل اجرا و عمل نیست و سبب به

جزیان کار مجلس است اورا در ضمن بک لاجه بدع

پیاوید و اصلاح کنید نه اینکه تمام نظامنامه را تغییرات

بک لاجه بکنند این مکلف بود که با صورت تقدیم

بفرمائید . حاصل این بیانات آفای در اینجا فرمودید در آن شده تقدیم میکنم

شیردم بیدم بیشتر از پانزده ماده نبود که با آن خلاف بر

اورنگ - همه مشکرند

خوب اگر در تمام این نظامنامه ده پانزده ماده قابل بحث :

رئیس - رأی میکنیم بورود در شور مواد آقایان

باشد این موجب نیشود که صد و دوازده ماده را واقعیت قیام فرمایند

نظامنامه را ما تغییر بدهیم

افسر - صحیح است

و لغو کنیم ما باید در هین مواد مذکور شده است دوستیه رأی میکنیم قابل

را که جماعت از پانزده نایخواز نمیکند اصلاح کنیم .

هیچ موجی رای تغییر تمام نظام نامه در کار نیست .

عقیده بنده راجح بکلیات بود

ملک آرایی - این در کفایت مذاکرات نیست

شیخ الملک - اما راجح بمواد عقیده بنده با عقیده آ

احتشام زاده یکی است . لکن چون بنده طرفدار این نیست

که با عنوان ما نظام نامه فعلی را برداریم و نظام نامه ج

جایش بگذاریم از این جهت مخالفم ولی آگر این معنی را از دن

خارج کنید و آن موادی را که قابل عمل و اجرا نب

معنی و مشخص کنید و در آن مذکور شاید

آقا و سایر آقایان موافقین ولی بنده برای خاطر دو

که قابل اجرا نیست مخالفم که این نظامنامه فعلی

طرد کنیم این حاصل مخالفت بنده است

کیای نوری - این ولیل کفایت مذاکرات نیست

اورنگ - در کلیات قصیه نا بر شیم بمواد .

کمیسیون هم البته جواب داده بیشود

رئیس - آقای عباس میرزا موافقید با مخالف؟

آقا سید یعقوب - مذاکرات کافی است

شاهزاده عباس میرزا - موافق

جمهور از نایندگان - مذاکرات کافی است

اورنگ شیخ الملکی - کجا کافی است ؟ بنده مخالف

با کفایت مذاکرات رأیس - بفرمائید

اورنگ شیخ الملکی - برخان مخالفم با کفایت مذاکرات

هر چنانچه نایندگان مختار میگذرد و حاجت به تکرار

نیست . چنانچه نایندگان مختار میگذرد و تکرار

آنچه را که راجح به مواد است البته در موقعیش بعرص

خواهد رسید اما راجح به کلیات مطلب نایندگان مختار

آقای روحی بیانی از فرمودند که باید خدمتشان تذکر اعم من

کنم . اولاً فرمودند که این نظامنامه باید عوض شود

چرا باید عوض شود ؟ برخان این بود که چون

هر قانونی قابل تغییر است و هر نظامنامه قابل تغییر است

بنابراین باید تغییر داد . اما بنده عرض میکنم قابل

تغییر بودن قانون با نظامنامه موجب تغییر آن نمیشود

و چون قابل تغییر نباید هر دقیقه آن را تغییر داد . بل

قانون و نظامنامه قابل تغییر نمیگردند اما وقتی که احتیاج

به تغییر آن پیدا شود و محل حاجت باشد . در این

صورت البته هر وقت که ما محتاج شدیم بل قانونی را

تغییر بدهیم و دیدیم که مثلاً یک ماده از مواد فلان قانون عمیق

نیست و نمیتوانیم دیگر باعث کنیم آنوقت میتوانیم آنرا

تغییر بدهیم . ما این اختیار را داریم اما ماجرون این اختیار را داریم

تغییر بدهیم . و بکوئیم چون این اختیار را داریم باید

ابن کار را بکنیم . شما آقایان اختیار دارید و حق دارید که نام

قواین و نظامنامات را هر وقتی از اوقات با آن تشریفاتی

که در قانون معنی است در این محل جمع شوید و تغییر

بدهید این قبول و همه هم باین اذعان دارند ولی مادران

که احتیاج ندارید این کار را نمیکنند نهایاً همان بیانی